

Finančni petek: Vrste bank

4.9.2026 - | gov.si

Bančni sistem je hrbtenica finančne stabilnosti in gospodarskega razvoja države. Verjetno banko poznate predvsem kot mesto za odprtje računa ali pridobitev posojila, vendar v finančnem prostoru delujejo zelo različne ustanove. Vsaka izmed njih opravlja specifično vlogo.

Centralne banke - v Sloveniji je to Banka Slovenije, ki deluje v okviru Evrosistema. Njena primarna naloga v okviru Evrosistema je vzdrževanje stabilnosti cen (obvladovanje inflacije), Banka Slovenije pa poleg tega opravlja tudi druge naloge, med drugim skrbi za nemoteno delovanje plačilnih sistemov ter sodeluje pri nadzoru bank v okviru enotnega mehanizma nadzora (SSM), vse s ciljem, da je v državi zagotovljena finančna stabilnost.

Poslovne banke - ustanove za vsakodnevno poslovanje posameznikov in podjetij (računi, depoziti, posojila). Z zbiranjem prihrankov in financiranjem investicij zagotavlja likvidnost ter nemoteno delovanje gospodarstva. Mednje spadajo tudi hranilnice in digitalne banke. Banke lahko delujejo s sedežem v Sloveniji, kot podružnice tujih bank ali pa kot tuje banke, ki bančne storitve opravljajo neposredno.

- Hranilnice se od večjih poslovnih bank razlikujejo zlasti po svoji usmerjenosti v lokalno prebivalstvo ter mala podjetja.
- Digitalne banke (npr. neobanke) so banke, ki svoje storitve zagotavljajo pretežno ali v celoti prek digitalnih kanalov..

Investicijske banke oziroma investicijske bančne dejavnosti - so usmerjene predvsem na kapitalske trge, kjer podjetjem in državam pomagajo pri izdaji obveznic ter delnic, združitvah in prevzemih ter upravljanju večjih investicij.

Razvojne in specializirane banke - ustanovljene so z javnim namenom financiranja ključnih gospodarskih in družbenih projektov. V Sloveniji je to SID banka, ki spodbuja podjetništvo, izvoz, trajnostni razvoj in infrastrukturo. Na mednarodni ravni imajo pomembno vlogo tudi večstranske razvojne finančne institucije, kot so na primer Evropska investicijska banka (EIB), Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) in Svetovna banka, ki financirajo obsežne regionalne ali globalne infrastrukturne oziroma razvojne projekte.

<https://www.gov.si/novice/2026-09-04-financni-petek-vrste-bank>